

KATEDRA
INFORMATIKY
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Opakování

Základy programování 2

Mgr. Markéta Trnečková, Ph.D.

Program

Příklad

Zařadte jazyk C mezi ostatní programovací jazyky.

- Funkce
- Proměnné
- Funkce `main()`
- Knihovny
- Argumenty funkcí

Proměnné

- Proměnná, Konstanta
- Typ
- Deklarace:
  - `typ jmeno;`
  - `typ jmeno = hodnota;`
- Inicializace
- `typ jmeno1 = hodnota1, jmeno2, jmeno3 = hodnota3;`

Datové typy

- char
- int
- float
- double
- navíc: short, long, signed, unsigned

Konstanty

- Celočíselná (123, 123L, 0..., 0x..., 0X, ...)
- Znaková ('a', '\n', '\000', ...)
- Řetězcová konstanta "ja jsem retezec"
- Výčtová konstanta enum boolean { NE, AND };

Operátory

- Operátor
- Arita — unární, binární, ternární, ...
- Priorita, asociativita
- **Aritmetické operátory:** -, +, *, /, %
- **Operátor přiřazení:** l-value = r-value;
- **Operátor přiřazení s aritmetickým operátorem:** +=, -=, *=, /=, %=
- **Operátor ++, --**

Příklad

K čemu slouží priorita a asociativita?

printf a scanf

- `printf(format, h1, h2, ...)`
- `printf("Konstanta a je rovna %i", a);`
- formátovací instrukce %...

- `scanf(format, h1, h2, ...)`
- `int i;`
- `scanf("%i", &i);`

Větvení programu

Podmínky: <, <=, >, >=, ==, !=

Spojování podmínek: ||, &&

- `if-else`
- `switch`
- `jednoduché podmínky: podmínka ? vyraz1 : vyraz2;`

Větvení programu

```
if (podminka)
    blok-pri-pravde
else
    blok-pri-nepravde
```

Příklad

Je v jazyce C logický datový typ? Co je pravda a co nepravda?

Větvení programu

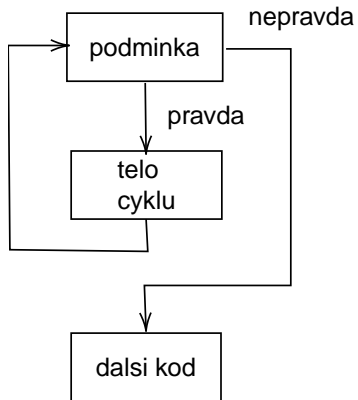
```
switch (vyraz) {  
    case konstanta1:  
        blok1  
        break;  
    case konstanta2:  
        blok2  
        break;  
    ...  
    default:  
        blok  
}
```

Cykly

- `while`
- `for`
- `do while`

While

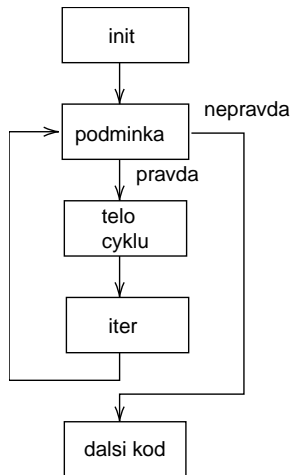
```
while (podminka)  
    telo cyklu
```


For

```
for (init; podminka;  
    iter)  
    telo cyklu
```

- krokovací proměnná

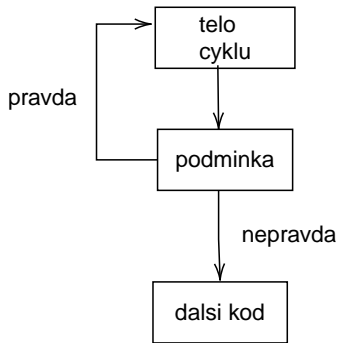

Příklad

Jak přepsat cyklus for na cyklus while?

Do while

```
do  
  telo cyklu  
while (podminka)
```


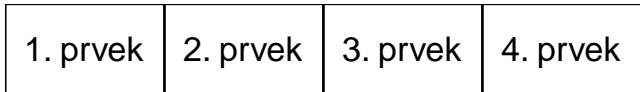
Příklad

Uveďte konkrétní příklad použití cyklu do while.

Další příkazy

- `break;`
- `continue;`

Statická pole

- **index**: 0, 1, ...
- `typ jmeno[velikost];`
- `typ jmeno[velikost]={p1, p2, ..., pn};`
- `jmeno[index];`

Příklad

Co se v jazyce C stane při překladu, pokud budeme indexovat pole záporným číslem?

Řetězce (pole char)

- `char retezec[11] = {'A', 'h', 'o', 'j', ' ', 's', 'v', 'e', 't', 'e', '\0'};`

'A'	'h'	'o'	'j'	' '	's'	'v'	'e'	't'	'e'	'\0'
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------

- `char retezec[] = "Ahoj svete";`

- `printf("%s", retezec);`

Funkce

- **Hlavička funkce:** `typ jmeno(typ1 a1, typ2 a2, ..., typn an)`
- **Tělo funkce**
- `return` hodnota;
- **Deklarace:** `double mocnina(double, int);`
- `typ y = jmeno(a1, a2, ..., an);`

Rozsah platnosti proměnných

- Globální proměnné
- Lokální proměnné

Struktury

```
struct jmeno {  
  polozka1  
  polozka2  
  ...  
  polozkan  
} seznam promennych;
```

■ `struct jmeno foo = {h1, ... hn};`

■ `foo.polozka1`

Pojmenování typů

`typedef` deklarace promenne;

Chyby v programu

- **Syntaktické chyby**
- **Sémantické chyby**
  - Nesprávné použití jazyka
  - Chyba algoritmu

Cvičení

- 1 Naprogramujte funkci, která jako argument bere řetězec a vypisuje počet výskytů jednotlivých znaků ve vstupním řetězci.
- 2 Naprogramujte funkci, která jako vstup bude brát desetinné číslo a celé číslo určující počet desetinných míst. Funkce pak vypíše zadané číslo se zadanou přesností. Např. pro desetinné číslo 1.23456 a celé číslo 2 vrátí číslo 1.23
- 3 Napište funkci počítající progresivní daň. Pro účel této úlohy uvažujme progresivní zdanění ve výši 10 % pro příjem do 10000, 20 % pro příjem od 10000 do 20000 a 30 % pro příjem nad 20000. Například, pokud máme hrubou mzdu 24000, bude se prvních 10000 danit 10 % (tj. daň z této části mzdy je 1000), dalších 10000 se daní 20 % (daň z této části je 2000) a zbývajících 4000 se daní 30 % (daň je 1200). Celkovou výši daně pak vypočítáme jako součet jednotlivých "částečných"daní (tj. celková daň 4200).
- 4 Napište funkci, která vykreslí pomocí znaku "*"na obrazovku čtverec zadané velikosti. Pro velikost 4 bude výsledek:

```
* * * *
*   *
*   *
* * * *
```

Cvičení

- 5 Pomocí hrubé síly prolomte Caesarovu šifru:
"mrwfvqbfcryivfiqborexqlfrmnqanmirpvpbfcervrfrarqnxbhcvgibopubqr"
- 6 Naprogramujte funkci, která pro zadané n vrátí n -tý prvek posloupnosti, která je zadána rekurentním vztahem: $a_1 = 14688$, $a_{n+1} = \frac{1}{2}a_n + 1200$. (10. člen je roven 2424)
- 7 Naprogramujte funkci, která jako vstup bere 2 celočíselné kladné argumenty m a n větší rovny 2 a pracuje podle následujícího pseudokódu:
  - i Vypiš $n - 1$ mezer, pak řetězec "(\\o/)"
  - ii Opakuj m krát:
    - Na nový řádek vypiš n teček, velké X a n teček.
  - iii Na nový řádek vypiš $2*n + 1$ krát X.
  - iv Opakuj krok ii.